

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 16C/266/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5312210927
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Jančulová
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2013:5312210927.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Čadca samosudkyňou Mgr. Alenou Jančulovou v právnej veci navrhovateľa BL Telecom debt, s.r.o., so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava, IČO: 45 535 108, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou SOUKENÍK-ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava, IČO: 36 862 711, proti odporcovi M. S., nar. XX.X.XXXX, bytom C. - W. XX, o zaplatenie 331,94 € s prísl., takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a** .

Odporcovi sa náhrada trov konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

Podaným návrhom došlým súdu dňa 17.10.2012 sa navrhovateľ voči odporcovi domáhal zaplatenia sumy 331,94 € s príslušenstvom. Podanie návrhu odôvodnil tým, že odporca uzatvoril s jeho právnym predchodcom zmluvu, na základe ktorej využíval služby poskytované mu právnym predchodcom, pričom sa zaviazal za ne riadne platiť a včas poplatky dohodnuté v aktuálnom cenníku. Povinnosťou odporcu bolo v prípade nedodržania zmluvných povinností voči právnemu predchodcovi navrhovateľa uhradiť zmluvnú pokutu, ktorej výška bola dohodnutá v zmluve - dodatku o pripojení. Účelom dojednania o zmluvnej pokute bolo naplnenie funkcie zmluvnej pokuty ako paušalizovanej náhrady škody na strane právneho predchodcu navrhovateľa, ktorá mu vznikla v dôsledku neplnenia záväzku odporcu zotrvať počas vymedzenej doby viazanosti v zmluvnom vzťahu s právnym predchodcom navrhovateľa. V uvedenom prípade je odporca sankcionovaný za to, že nesplnil povinnosť riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnuté služby. V dôsledku čoho musela byť jeho SIM karta vypojená z prevádzky, čím by odporca prostredníctvom platieb za poskytnuté služby po dobu viazanosti postupne splnil svoj záväzok, ktorému zodpovedal proti záväzok právneho predchodcu navrhovateľa zabezpečiť odporcovi mobilný telefón za zľavnenú cenu. V doplnení návrhu na začatie konania (č.l. 30-31) navrhovateľ uviedol, že odporca si v rámci uzavretia dodatku zakúpil u právneho predchodcu navrhovateľa mobilný telefón Nokia 5310 len za 29,- € s DPH, pričom štandardná cena mobilného telefónu bez viazanosti bola 129,- €. Zmluvná pokuta zohľadňuje výšku zľavy z kúpnej ceny uvedeného mobilného telefónu. Rozdiel štandardnej a odkupnej ceny jedného telefónu tvorí sumu 100,- €. Zmluvnú pokutu zabezpečujúcu hodnotu vyššie uvedených benefitov poskytnutých odporcovi dojednanú medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom vo výške 10 000,- Sk (331,94 €) považujú za primeranú a platne dojednanú. Poukázali aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 9Co/31/2012-157, v ktorom súd vyslovil, že sa nestotožňuje s právnym názorom uvedeným v rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 16.4.2012 sp.zn. 16Co/33/2012. Poukázali ďalej na to, že zo žiadnych ustanovení Občianskeho zákonníka a ani z ustanovení zákona o ochrane spotrebiteľa, či zákona o spotrebiteľských úveroch nie je možné vyvodiť, že pri spotrebiteľských zmluvách zmluvné strany neboli oprávnené dohodnúť zmluvnú pokutu pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti spotrebiteľom. Jedinou podmienkou platnosti je primeranosť tejto sankcie v porovnaní so závažnosťou nesplnenia záväzku spotrebiteľom. Ďalej uviedli, že súd môže označiť takéto dojednania

v spotrebiteľskej zmluve za neprijateľné len vtedy, keď výška dohodnutej zmluvnej pokuty neprimerane presahuje plnenie, ktoré spotrebiteľ na základe zmluvy dostal alebo by bol dostal, keby došlo k zániku zmluvy. Neprijateľnosť zmluvného ustanovenia o zmluvnej pokute v zmysle ustanovenia § 53 ods.1, 2, 3, 4 písm.k) Občianskeho zákonníka musí existovať ku dňu uzavretia zmluvy. Ak je zmluvná pokuta primeraná v čase uzavretia zmluvy, nemôže neskoršie porušenie zmluvnej povinnosti účastníkom zmluvy postihované zmluvnou pokutou spôsobiť neplatnosť dohody o zmluvnej pokute bez ohľadu na to, v ktorom časovom okamihu po uzavretí zmluvy k tomuto došlo. Z hľadiska posudzovanej primeranosti sankcie tvorenej dohodnutou zmluvnou pokutou je právne relevantná taká výška, ktorá zahŕňa aj prípad, keď kupujúci spotrebiteľ nezaplatí predávajúcemu nič ani zakúpené technologické zariadenie, ani z titulu minimálnej ceny služby za dobu viazanosti. Pre záver o neprimeranosti (nekalosti) zmluvnej podmienky upravujúcej sankciu za nesplnenie záväzku spotrebiteľa nestačí len záver o tom, že táto zmluvná podmienka nebola individuálne dojednaná. Je vylúčené urobiť záver o neprimerane vysokej sankcií len po porovnaní s jednou z viacerých skutočností za existencie ktorých bola zmluva uzavretá, a to v závislosti od času prípadného porušenia zmluvnej povinnosti v priebehu doby viazanosti spotrebiteľa. Zmluvná pokuta nezabezpečuje dlh žalovaného, ale zabezpečuje benefity, ktoré mu poskytol ich právny predchodca. Odporca nie je sankcionovaná len za to, že nezaplatila splatné faktúry, ale predovšetkým za to, že tým, že nesplnila svoju povinnosť riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnuté služby bolo jej/mu koncové zariadenie vypojené z prevádzky, čím porušil svoju povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu po dohodnutú dobu. Zmluvná pokuta plní aj funkciu satisfakčnú (reparačnú). Účelom dojednania o zmluvnej pokute bolo teda naplnenie zmluvnej pokuty ako paušalizovanej náhrady škody. Plní aj funkciu preventívnu. Ak má preventívnu funkciu plniť jej výška, musí byť do určitej miery vyššia, ako je skutočná hodnota výhody.

Predmetom tohto konania je zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 331,94 € s príslušenstvom. Podľa § 200 e), a) O.s.p. sa jedná o drobný spor, ktorý s poukazom na ustanovenie § 115 a), ods.2 O.s.p. súd prejednal a rozhodol bez nariadenia pojednávania.

Z obsahu spisu 16C/266/2012 a to najmä z obsahu listinných dôkazov a to podaného návrhu č.l. 1, 2, zmluvy o pripojení č.l. 4 a dodatku k tejto zmluve č.l. 4a, faktúry č.l. 7, zoznamu pohľadávok č.l. 8, všeobecných podmienok právneho predchodcu navrhovateľa č.l. 9-12, zmluvy o postúpení pohľadávok č.l. 14 až 19, doplneného návrhu č.l. 30 až 31, listinných dôkazov č.l. 32 súd zistil nasledujúci skutkový stav.

Odporca uzatvoril s právnym predchodcom navrhovateľa a to zo spoločnosťou T Mobile Slovensko, a.s. dňa 30.6.2009 zmluvu o pripojení (č.l. 4). Odporcu zaviazal užívať program po dobu 24 mesiacov. Pre prípad porušenia zmluvných povinností sa odporca zaviazal zaplatiť zmluvnú pokutu 331,94 € (10 000,- Sk) s DPH. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvou o pripojení boli všeobecné podmienky poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej telefónnej siete právneho predchodcu navrhovateľa. Odporcovi bola za obdobie od 8.1.2010 do 7.2.2010 vystavená faktúra na úhradu sumy s DPH 331,94 €, čo činí zmluvnú pokutu. Faktúra bola vyhotovená dňa 8.2.2010 s dobou splatnosti 27.2.2010.

Z obsahu spisu súd zistil, že právny predchodca navrhovateľa spoločnosť Slovak Telekom, a.s., Karadžičova 10, Bratislava postúpila predmetnú pohľadávku na spoločnosť BL Telecom debt, s.r.o., Šoltésová 14, Bratislava na základe zmluvy o odstúpení pohľadávok uzatvoreného dňa 7.12.2011 (č.l. 14 až 19).

Zmluvné podmienky uzavreté touto účastníkmi uzavretou zmluvou, ktorá má charakter zmluvy spotrebiteľskej nemôžu zhoršiť zmluvné postavenie spotrebiteľa nad rámec práv a povinností, ktoré upravuje Občiansky zákonník.

Podľa § 43 ods.1 Zákona č. 610/2003 Z.z. o elektrických komunikáciách zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

Podľa § 43 ods.2 Zákona č. 610/2003 Z.z. o elektrických komunikáciách podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za služby. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Podľa § 51 Občianskeho zákonníka účastníci môžu uzavrieť i takú zmluvu, ktorá nie je osobitne upravená, zmluva však nesmie odporovať obsahu alebo účelu tohto zákona.

Podľa § 52 ods.1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 53 ods.1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktorú spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky nie sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú _____ od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka).

Podľa § 54 ods.1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 491 ods.1 Občianskeho zákonníka záväzky vznikajú najmä zo zmlúv týmto zákonom výslovne upravených; môžu však vznikáť aj z iných zmlúv v zákone neupravených (§ 51) a zo zmiešaných zmlúv obsahujúcich prvky rôznych zmlúv.

Podľa § 544 ods.1, 2 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne _____ a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Z vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu vyvodil súd právny záver, že účastníci konania platne uzavreli zmluvu, ktorá je svojím charakterom zmluvou spotrebiteľskou a ako taká nesmie obsahovať ustanovenia, ktoré by spôsobovali značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa - tzv. neprijateľné podmienky.

Súd má za to, že dohodnutá zmluvná pokuta nie je v súlade so zákonom. Zmluvná pokuta je stanovená paušálnou sumou a nemení sa v závislosti od dĺžky doby zostávajúcej do skončenia doby viazanosti. Jej suma je rovnaká bez ohľadu na to, či spotrebiteľ nezaplatil mobilného operátorovi ani jednu platbu

za poskytnuté služby, alebo či platil za poskytnuté služby riadne a včas po dobu napríklad 23 mesiacov v celkových 24 mesiacov. V jednom i druhom prípade je spotrebiteľ vždy povinný zaplatiť zmluvnú pokutu v plnej výške. Navrhovateľ dobu riadneho plnenia za poskytnuté služby pri uplatňovaní nárokov na zaplatenie zmluvných pokút žiadnym spôsobom nezohľadňuje. Podľa názoru súdu, zmluvná pokuta tak, ako bola medzi účastníkmi dohodnutá, teda bez závislosti jej výšky od doby riadneho a včasného plnenia si povinnosti odporcu (ako aj každého iného spotrebiteľa), spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, je teda neprijateľnou podmienkou, pričom táto je zo zákona neplatná. Na základe neplatnej zmluvnej podmienky nebolo možné v tejto časti priznať navrhovateľovi plnenie a návrhu vyhovieť. V tomto návrhu ani navrhovateľ žiadnym spôsobom nepreukázal, kedy došlo k porušeniu povinnosti zo strany navrhovateľa. V samotnom návrhu si len uplatnil zaplatenie zmluvnej pokuty za porušenie zmluvnej povinnosti, avšak napriek tomu, že bol súdom vyzvaný na odstránenie väd podaného návrhu a to uznesením č.k. 16C/266/2012-27 zo dňa 24.5.2013 nepreukázal, kedy došlo k porušeniu povinnosti odporcu, kedy prestal plniť svoje povinnosti a riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnutú službu.

Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka si strany zmluvného vzťahu môžu pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti dohodnúť zmluvnú pokutu s tým, že z takéhoto dojednania musí presne vyplývať porušenie, z ktorej zmluvnej povinnosti znamená nárok na zmluvnú pokutu. Dohoda o zmluvnej pokute nemôže znieť tak, ako je uvedená v bode 3/ dodatku. V tomto bode sa totiž hovorí, že v prípade porušenia zmluvných povinností zo strany účastníka, najmä akejkolvek povinnosti uvedenej v bode 1 písmeno c) alebo v bode 2 tohto dodatku, alebo v článku 3. bodu 3.6 Všeobecných podmienok, alebo článku 5. bod 5.2 písmeno a) - c) Všeobecných podmienok, v dôsledku ktorej dôjde k následnému vypojeniu SIM kartu zo strany podniku, je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 tohto dodatku, a to 331,94 €. Jednoznačne a určite sa však nešpecifikuje za porušenie ktorej povinnosti vzniká mobilnému operátorovi právo na poskytnutie zmluvnej pokuty. Taktiež sa vôbec nerozlišuje závažnosť porušenia tej ktorej zmluvnej povinnosti, a to z hľadiska primeranosti zmluvnej pokuty k porušeniu tej ktorej zmluvnej povinnosti. Takéto nerozlíšenie medzi porušením zmluvnej povinnosti a výškou zmluvnej pokuty znamená neurčitosť dohody o zmluvnej pokute. Takáto neurčitosť znamená aj nejednoznačnosť vyjadrenia toho, ktoré porušenie zmluvnej povinnosti znamená nárok na zmluvnú pokutu v uvedenej výške. Súd má za to, že v danom prípade dohoda o zmluvnej pokute je aj pre neurčitosť neplatná.

V danom prípade mal súd za to, že právny úkon, a to dohoda účastníkov o zmluvnej pokute nie je dohodnutá určite. Nie je z nej zrejmé, za ktoré porušenie povinnosti podľa tohto dodatku vzniká povinnosť odporcovi zmluvnú pokutu zaplatiť, a preto je v tej časti aj právny úkon neplatný, a z neplatného právneho úkonu sa navrhovateľ ani nemohol domáhať zmluvnej pokuty. Na základe neplatnej zmluvnej podmienky, ktorá je dohodnutá nejasne a neurčito nebolo možné v tejto časti priznať navrhovateľovi plnenie a návrhu vyhovieť, preto súd návrh o zaplatenie zmluvnej pokuty s príslušenstvom zamietol.

Pri svojom rozhodovaní súd zohľadnil tiež skutočnosť, že v obdobných prípadoch (čo do podmienok uloženia zmluvnej pokuty) rozhodovali už iné súdy, napríklad Okresný súd v Bardejov v konaní vedenom pod sp.zn. 4C/163/2011 (kde na samostatné konanie bol vylúčený práve nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty, pričom návrh na zaplatenie zmluvnej pokuty bol zamietnutý). Prvostupňové rozhodnutie bolo následne potvrdené Krajským súdom v Prešove. Krajský súd v Prešove sa vo svojom rozhodnutí zaoberal otázkou, aký dôsledok vyplýva pre navrhovateľa zo skutočnosti, že určitá zmluvná podmienka (v danom prípade dojednanie týkajúce sa zmluvnej pokuty) bolo v inom konaní právoplatne vyhlásené za neprijateľnú a bol toho názoru, že ak si dodávateľ používanie problémovej klauzuly neobháji (je povinný bez ďalšieho zdržať sa bez ďalšieho používania vrátane uplatňovania plnení v tejto klauzuly). Takýto zákaz explicitne vyplýva z ustanovenia § 53 a) Občianskeho zákonníka. Krajský súd pritom odkázal na ďalšie konania, v ktorých bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku, okrem iných konaní vedené na Okresnom súde v Prešove pod sp.zn. 17C/23/2010 a 17C/112/2010. Súd mal za to, že by bolo v príkrom rozpore s princípom právnej istoty, aby súdy v rámci jednej republiky v obdobných veciach (o nárokoch uplatňovaných na tých istých skutkových základoch) rozhodovali rôzne, a to je ďalší podstatný dôvod, pre ktorý nebolo možné (v zmysle ustanovenia § 53 a) O.s.p. návrhu týkajúceho sa zaplatenia zmluvnej pokuty s príslušenstvom vyhovieť).

Podľa § 53 ods.1, 4, písm.k), ods.5 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré okrem iného požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s neplnením jeho záväzku.

Je nepochybné, že navrhovateľ právo na zmluvnú pokutu odvíja od spotrebiteľskej zmluvy, ktorú ako typovú zmluvu uzatvára vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy a teda i dojednanie o zmluvnej pokute podstatným spôsobom neovplyvňuje. Zmluva, ktorú uzatvoril právny predchodca navrhovateľa s odporcom je typizovanou zmluvou, ktorú právny predchodca navrhovateľa uzatváral s veľkým množstvom spotrebiteľov. Nejde teda o individuálne dojednané zmluvné ustanovenia (§ 53 ods.2 Občianskeho zákonníka). Právny predchodca navrhovateľa ako dodávateľ zmluvnú pokutu s odporcom ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách. Zmluva o pripojení v zmysle § 43 Zákona č. 610/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov je svojím charakterom občianskoprávnou zmluvou, hoci v občianskom zákonníku nie je výslovne ako spotrebiteľská zmluva upravená. Uvedené platí za znenia § 52 ods.1 Občianskeho zákonníka pred novelou č. 568/2007 Z.z. ako i po uvedenej novele s účinnosťou od 1.1.2008. Vzťah medzi Občianskym zákonníkom a Zákonom č. 610/2003 Z.z. má povahu vzťahu všeobecného predpisu a osobitného predpisu (*lexspecialis*). Je nepochybné, že právny predchodca navrhovateľ pri uzatváraní zmluvy postupoval ako dodávateľ s poukazom na predmet podnikania a odporca vystupoval ako spotrebiteľ, pretože pre uzatváranie zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti (§ 52 ods.3, 4 Občianskeho zákonníka). Vzťahy medzi účastníkmi vznikli v dobe, kedy SR už transformovala do právneho poriadku smernice Európskej únie v oblasti ochrany spotrebiteľa. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a lepšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosti stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulovaných zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet ku zmluvnému jednaniu prichádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na všetky zmluvné dojednania pripravený a skúsený. Spoločným znakom tejto novej úpravy je teda snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť a to formou aj prípadného obmedzenia autonómie vôle. K základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Z hľadiska posúdenia nekalých podmienok v spotrebiteľských zmluvách smernica rady 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách si stanovila práve za cieľ vyvážiť faktickú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom pozitívnym zásahom štátu.

Uvedené súd konštatuje z toho dôvodu, že práve zmluvné dojednania obsiahnuté v predmetnej zmluve, resp. jej dodatku týkajúce sa zmluvnej pokuty považuje súd za neprijateľné zmluvné dojednania, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Súd nijako nespochybňuje význam zmluvnej pokuty a uznáva jej vzťah aj k úrokom z omeškania, t.j. že zmluvná pokuta obstoí aj popri uplatňovaných úrokoch z omeškania. Pokiaľ ide však o spotrebiteľský vzťah musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstoí v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinnosti na strane oboch účastníkov zmluvy. Súd je toho názoru, že v spotrebiteľskej veci by už pri samotnom uzatváraní zmluvy nemal byť prísnejšie alebo výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy a to spotrebiteľ. Už toto na prvý pohľad vyznieva výrazne v neprospech jedného účastníka zmluvy. Uvedené súd konštatuje preto, že právny predchodca navrhovateľa ako dodávateľ nie je nijako sankcionovaný v súvislosti s prípadným nesplnením povinnosti na jeho strane. Významné je pritom posúdenie zmluvnej pokuty s ohľadom na povahu, obsah zmluvy v čase uzavretia dohody o zmluvnej pokute a posúdenie prijateľnosti

alebo neprijateľnosti tohto zmluvného dojednaní by nemali ovplyvňovať ďalšie skutočnosti, ktoré nastanú po uzavretí zmluvy, teda ani následne správanie účastníkov zmluvy v rámci neho i porušenie zmluvných dojednaní by nemali mať vplyv na prvotné posúdenie toho, či dojednaná zmluvná pokuta nie je neprimeranou sankciou za nesplnenie povinnosti (§ 53 ods.4, písm. q) Občianskeho zákonníka). Kládne sa tým veľký dôraz hlavne na dodávateľa, ktorý pripravuje obsah zmluvy, ktorej obsah už spotrebiteľ nijako neovplyvňuje, aby bol náležite opatrný a dôsledný aj pri dojednávani vedľajších zmluvných dojednaní, ako je zmluvná pokuta. Len týmto spôsobom sa efektívne zabezpečí, aby slabšia strana v spotrebiteľských zmluvách bola dostatočne informovaná o následkoch nesplnenia povinností a len týmto sa vypestuje vzťah dôvery spotrebiteľa k dodávateľom. V danej veci zmluvnú pokutu tak ako je dojednaná považuje súd ako neprimeranú sankciu a to s poukazom na viaceré aspekty. Z hľadiska času dodávateľ vôbec nerozlišuje situáciu, keď v dôsledku nezaplatenia ceny dôjde k ukončeniu zmluvy, napríklad jeden mesiac pred uplynutím doby viazanosti a prípadom, keď spotrebiteľ nezaplatí cenu hneď prvý mesiac viazanosti, teda na jeho začiatku. Rovnako je bez akéhokoľvek významu to, akú cenu služieb spotrebiteľ nezaplatí, to je, či neplatí napríklad len cenu dojednaného mesačného poplatku alebo nezaplatí cenu v dôsledku prekročenia tejto sumy aj niekoľkonásobne vyššiu (v tomto smere dodávateľ až do prerušenia služby spotrebiteľa nijako neobmedzuje). Zmluvná pokuta je stanovená paušálnou sumou a nemení sa v závislosti od dĺžky doby zostávajúcej do skončenia doby viazanosti. Jej suma je rovnaká bez ohľadu na to, či spotrebiteľ nezaplatil mobilného operátorovi ani jednu platbu za poskytnuté služby, alebo či platil za poskytnuté služby riadne a včas po dobu napríklad 23 mesiacov v celkových 30 mesiacov. V jednom i druhom prípade je spotrebiteľ vždy povinný zaplatiť zmluvnú pokutu v plnej výške. Navrhovateľ dobu riadneho plnenia za poskytnuté služby pri uplatňovaní nárokov na zaplatenie zmluvných pokút žiadnym spôsobom nezohľadňuje. Podľa názoru súdu, zmluvná pokuta tak, ako bola medzi účastníkmi dohodnutá, teda bez závislosti jej výšky od doby riadneho a včasného plnenia si povinnosti odporcu (ako aj každého iného spotrebiteľa), spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, je teda neprijateľnou podmienkou, pričom táto je zo zákona neplatná. Na základe neplatnej zmluvnej podmienky nebolo možné v tejto časti priznať navrhovateľovi plnenie a návrhu vyhovieť.

Zmluvná pokuta patrí dodávateľovi podľa zmluvného dojednaní v prípade, ak dôjde následne k vypojení SIM karty zo strany podniku. Túto skutočnosť však navrhovateľ nijako nepreukázal. Navrhovateľ pripojil do spisu zmluvu o pripojení s dodatkom, pričom vôbec nepreukázal porušenie povinnosti zo strany odporcu, v ktorom období, v akej výške a ktorú konkrétnu povinnosť odporcu porušil, keď zmluvná pokuta odkazuje na porušenie viacerých zmluvných povinností. Ďalším aspektom je aj samotná výška zmluvnej pokuty vo vzťahu k predmetu zmluvy. V zmluve a dodatku k zmluve predstavuje zmluvná pokuta 10.000,-Sk. Zmluvná pokuta dojednaná vo výške 10.000,-Sk predstavuje hodnotu služieb zvoleného účastníckeho programu po celú dobu viazanosti. Takáto výška zmluvnej pokuty predstavuje neprimerane vysokú sankciu za nesplnenie povinnosti, ktorým sa zaplatenie zmluvnej pokuty dojednálo. Je pritom zrejme, že navrhovateľ odvíja právo na zaplatenie zmluvnej pokuty od nesplnenia povinnosti zaplatiť splatné faktúry za poskytnuté služby. Vzhľadom k tomu, že zmluvná pokuta je dojednaná ako súčasť spotrebiteľskej zmluvy, na ktoré sa vzťahuje okrem iných predpisov i osobitná úprava v občianskom zákonníku a to v § 52 a nasledujúcich ustanovení občianskeho zákonníka a neprimerane vysoká zmluvná pokuta je sankcionovaná absolútnou neplatnosťou, takéto dojednaní ako neprijateľná zmluvná podmienka v spotrebiteľských zmluvách, preto nie je možné využiť moderačné právo upravené v § 545 a) Občianskeho zákonníka. Neprijateľná podmienka je neplatná ako taká, preto nemožno znižovať neplatne dojednanú zmluvnú pokutu. Moderačné právo slúžiace k zníženiu neprimeranej zmluvnej pokuty sa podľa názoru súdu uplatňuje v iných právnych vzťahov ako spotrebiteľských, pretože vo vzťahov k ustanoveniu § 52 a nasledujúce Občianskeho zákonníka ide o všeobecnejšiu úpravu (viď i systematické zaradenie medzi všeobecné ustanovenia o zabezpečovaní záväzkov). Pokiaľ ide o tvrdenie navrhovateľa, že zmluvná pokuta má pokryť aj rozdiel medzi trhovou cenou mobilného telefónu a kúpnu cenou, za ktorú bol mobilný telefón odporcovi predaný nemožno pričítať odporcovi ako porušenie zmluvnej povinnosti, keď s platne uzavretej kúpnej zmluvy získal predmet kúpy a to mobilný telefón za dohodnutú kúpnu cenu 29,- €. Kúpna cena dohodnutá aj so zľavou z jeho spotrebiteľskej ceny zostáva vždy dohodnutou kúpnu cenou. Preto predmet získaný takouto kúpou a jeho prevzatie a užívanie je v súlade so zmluvou a teda právom. Pokiaľ navrhovateľ, resp. jeho právny predchodca sledoval účel, ktorý teraz tvrdí, uvedené mal dosiahnuť iným spôsobom a to upravením právnej podmienky priamo v zmluve. Dohoda účastníkov zmluvy o kúpnej zmluve bez ďalšieho nemôže byť menená a vykladaná inak v závislosti od správania sa účastníka tak, aby navrhovateľ docielil

vrátenie sumy, ktorá sa má rovnať rozdielu medzi predajnou a akciovou cenou mobilného telefónu. V súvislosti s porušením ďalších povinností odporcu, ktoré súvisia s ďalšími zmluvnými dojednaniami a to poskytovaním služieb a platením ceny za tieto služby, nebránilo nič navrhovateľovi platným a zákonným spôsobom dojednať také zmluvné dojednania, ktoré prípadne postihujú účastníka zmluvy pre prípad porušenia tejto zmluvnej povinnosti, avšak nezávislé od časti úkony, ktorým je kúpna zmluva týkajúca sa mobilného telefónu.

V danom prípade mal súd za to, že právny úkon, a to dohoda účastníkov o zmluvnej pokute nie je dohodnutá určite. Nie je z nej zrejmé, za ktoré porušenie povinnosti podľa tohto dodatku vzniká povinnosť odporcovi zmluvnú pokutu zaplatiť, a preto je v tej časti aj právny úkon neplatný, a z neplatného právneho úkonu sa navrhovateľ ani nemohol domáhať zmluvnej pokuty. Na základe neplatnej zmluvnej podmienky, ktorá je dohodnutá nejasne a neurčito nebolo možné v tejto časti priznať navrhovateľovi plnenie a návrhu vyhovieť, aj preto súd návrh o zaplatenie zmluvnej pokuty s príslušenstvom zamietol.

Súd poukazuje na to, že rozsudkom Okresného súdu v Komárne z 19.6.2012 č.k. 13C/110/2012-38 bolo určené, že zmluvná podmienka uvedená v dodatku k Zmluve o pripojení v bode 3, na základe ktorej v prípade porušenia zmluvných povinností zo strany účastníka (najmä hociktorej povinnosti uvedenej v bode 1 písm.c) alebo v bode 2 tohto dodatku alebo článku 3 bodu 3.5. všeobecných podmienok, alebo článku 5 bod 5.2. písm.a) až c) všeobecných podmienok a následného vypojenia SIM karty zo strany podniku je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 tohto dodatku je neprijateľná a vyslovenie neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky Krajský súd Nitra rozsudkom 6Co/176/2012 zo dňa 19.6.2013 potvrdil.

Pri svojom rozhodovaní súd zohľadnil tiež skutočnosť, že v obdobných prípadoch (čo do podmienok uloženia zmluvnej pokuty) rozhodovali už iné súdy, napríklad Okresný súd v Bardejov v konaní vedenom pod sp.zn. 4C/163/2011 (kde na samostatné konanie bol vylúčený práve nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty, pričom návrh na zaplatenie zmluvnej pokuty bol zamietnutý). Prvostupňové rozhodnutie bolo následne potvrdené Krajským súdom v Prešove. Krajský súd v Prešove sa vo svojom rozhodnutí zaoberal otázkou, aký dôsledok vyplýva pre navrhovateľa zo skutočnosti, že určitá zmluvná podmienka (v danom prípade dojednanie týkajúce sa zmluvnej pokuty) bolo v inom konaní právoplatne vyhlásené za neprijateľnú a bol toho názoru, že ak si dodávateľ používanie problémovej klauzuly neobháji (je povinný bez ďalšieho zdržať sa bez ďalšieho používania vrátane uplatňovania plnení v tejto klauzuly). Takýto zákaz explicitne vyplýva z ustanovenia § 53 a) Občianskeho zákonníka. Krajský súd pritom odkázal na ďalšie konania, v ktorých bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku, okrem iných konaní vedené na Okresnom súde v Prešove pod sp.zn. 17C/23/2010 a 17C/112/2010. Súd mal za to, že by bolo v príkrom rozpore s princípom právnej istoty, aby súdy v rámci jednej republiky v obdobných veciach (o nárokoch uplatňovaných na tých istých skutkových základoch) rozhodovali rôzne, a to je ďalší podstatný dôvod, pre ktorý nebolo možné (v zmysle ustanovenia § 53 a) O.s.p. návrhu týkajúceho sa zaplatenia zmluvnej pokuty s príslušenstvom vyhovieť).

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods.2 O.s.p. a žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania, nakoľko každý z nich bol v konaní úspešný len čiastočne.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods.1 O.s.p. tak, že odporcovi, ktorý bol v konaní úspešný by prináležala náhrada trov konania. Tomuto však ale v konaní žiadne trovy nevznikli a preto mu ich náhrada priznaná nebola.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline.

V odvolaní treba okrem všeobecných náležitostí (§ 42 ods. 3 , t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, dátum a podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že :

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.)
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia vecí.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie v zmysle osobitného predpisu.